

**Observații și propuneri ale Camerei de Comerț Americane în România (AmCham România)
în contextul Apelului de Proiecte pentru Schema de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor
destinate instalării de noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie eoliană
și solară, cu sau fără instalații de stocare integrate (M. I.1.)/C6 PNRR**

#	TEXT DIN GHID/SCHEMA	# PAG. GHID/SCHEMA	OBSERVAȚII/SOLUȚII PROPUSE	MOTIVARE
1	Cheltuielile aferente activităților de informare și publicitate se vor realiza în conformitate cu prevederile Manualului de Identitate Vizuală al PNRR, elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, odată ce va fi publicat.	7	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului, astfel: Cheltuielile aferente activităților de informare și publicitate se vor realiza în conformitate cu prevederile Manualului de Identitate Vizuală al PNRR, elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene. Măsurile minime obligatorii sunt: <ul style="list-style-type: none"> • 2 comunicate/anunțuri de presă (unul la începutul și unul la finalul implementării proiectului). • panouri temporare și plăci permanente amplasate vizibil la locația/locațiile implementării proiectului (în cazul proiectelor de investiții a caror valoare depășește 500.000 Euro). autocolante amplasate pe echipamentele a căror valoare depășește 10.000 euro.	Conform Manualului de identitate vizuală, beneficiarii pot asigura vizibilitatea folosind o serie de instrumente specificate, fără a se preciza care sunt instrumentele minime obligatorii de utilizat pentru realizarea publicității. Acest aspect generează probleme în estimarea costurilor aferente acestor masuri.
2	Schema de ajutor de stat prevede că: "Cap. IX. Durata, ART. 13: Prezenta schemă se aplică de la data intrării în vigoare și până la data de 31.12.2023." "Cap. VIII. Condiții de eligibilitate a proiectelor, ART. 12, Alin. h) Perioada de implementare a proiectelor se încadrează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv între data la care solicitantul depune oferta pentru finanțare la ME și data preconizată de finalizare, dar nu mai târziu de 30.06.2024, cu respectarea principiului „demararea lucrărilor”.	6; 7 (Schema)	Propunem corectarea duratei, de la capitolul IX, pentru a corespunde perioadei de implementare a proiectelor, astfel: "Prezenta schemă se aplică de la data intrării în vigoare și până la data de 30.06.2024."	Termenele privind perioada de valabilitate a schemei și perioada în care se pot efectua cheltuieli eligibile nu corespund.
3	În Ghidul Solicitantului se precizează: „Oferta pentru finanțare care va fi depusă de potențialii beneficiari va exclude sprijinul pentru producerea de energie electrică în vederea consumului propriu, în cazul următoarelor liste de activități:	29	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului, astfel: Eliminarea restricțiilor menționate	REGULAMENTUL (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de Redresare și Reziliență nu prevede astfel de limitări. Acestea afectează într-o manieră nejustificabilă companiile relevante pentru piața energiei de a depune proiecte cu un impact semnificativ în a sprijini atingerea țintei de 950 MW instalați asumați la nivelul PNRR.

	<p>(i) activitățile legate de combustibili fosili, inclusiv utilizarea în aval; (Cu excepția proiectelor din această măsură privind generarea de energie electrică și/sau căldură, precum și infrastructura de transport și distribuție aferentă, care utilizează gaze naturale și care sunt conforme cu condițiile stabilite în anexa III la Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021 / C58 / 01)</p> <p>(ii) activitățile din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) cu emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt mai mici decât valorile de referință relevante; (În cazul în care activitatea susținută realizează emisii prognozate de gaze cu efect de seră care nu sunt semnificativ mai mici decât valorile de referință relevante, ar trebui furnizată o explicație a motivelor pentru care acest lucru nu este posibil. Valorile de referință stabilite pentru alocarea gratuită pentru activități care intră în domeniul de aplicare al Sistemului de comercializare a emisiilor, sunt stabilite în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/447 al Comisiei)</p>			<p>Aceste restricții apar în PNRR numai la Investiția 5 - Componenta C6, astfel încât este restrictivă pentru statul român preluarea excluderilor de la o investiție la alta (de la I.5 la I.1) fără a avea o justificare legală (la nivel de regulament) cât și strategică (la nivel de plan).</p>
4	<p>“Pentru o centrală eoliană se aplică aceeași formulă de calcul, cu păstrarea valorilor fixe determinate pentru scenariul contrafactual, respectiv factorul de capacitate (35%) al centralei pe gaz de tip ciclu combinat avansat și costul investițional unitar al acesteia (820.000 Euro/MW).” – pag.10 din Ghid.</p> <p>“Solicitanții de ajutor de stat vor explica în cadrul Ofertei ce s-ar întâmpla în absența ajutorului de stat și anume situația în care investițiile propuse prin proiect nu s-ar realiza, care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual”. – pag.13 din Ghid.</p> <p>“Analiza financiară trebuie elaborată ținând cont de principiul incremental, respectiv de faptul că</p>	10; 13; 33; 34	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel Pentru realizarea ACB să se menționeze clar că scenariul contrafactual este scenariul fără proiect, indiferent de tipul investiției propuse, dat fiind că este vorba de un apel competitiv pentru oferte.</p>	

	<p>evaluarea impactului proiectului se realizează prin compararea a două scenarii: > Scenariul contrafactual – proiecția fluxurilor de numerar în situația realizării unei investiții identificate” – pag. 33 din Ghid</p> <p>„Indicatorii rentabilității financiare a investiției se calculează pe baza fluxului de numerar net incremental, care se calculează ca diferență între fluxul de numerar net generat de scenariul cu proiect și fluxul de numerar net generat de scenariul contrafactual” – pag.34 din Ghid</p>			
5	<p>Solicitantul demonstrează capacitate financiară pentru susținerea implementării proiectului (...) Se probează printre altele cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Bugetul aprobat al solicitantului care probează existența resurselor financiare necesare co-finanțării proiectului;</i> 	18; 19	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: Eliminarea Bugetului solicitantului din lista de documente prin care se demonstrează, la momentul depunerii proiectului, că solicitantul are capacitate financiară pentru implementarea proiectului.</p>	<p>Majoritatea companiilor private operează cu proiecții de flux de numerar și de cont de profit și pierdere ca instrumente de control. Simpla completare a Bugetului într-o formă standard nu demonstrează că la momentul implementării investiției, beneficiarul va dispune de resurse financiare pentru implementarea proiectului.</p>
6	<p>La Capitolul 1.8 - Ajutor de stat, pct. 5 se menționează că:</p> <p>“Proiectul unic de investiție” înseamnă orice investiție inițială legată de aceeași activitate sau de o activitate similară demarată de beneficiarul ajutorului la nivel de grup într-un interval de trei ani de la data inițierii lucrărilor la o altă investiție care beneficiază de ajutor în aceeași regiune NUTS 3.</p> <p><i>Un beneficiar poate depune două sau mai multe proiecte pentru finanțare, cu condiția ca acestea să nu fie un proiect unic de investiții. Două sau mai multe proiecte reprezintă un proiect unic în cazul în care începerea lucrărilor la aceste proiecte se realizează în cadrul unei perioade de trei ani, dacă investițiile sunt realizate în aceeași regiune NUTS 3 și dacă companiile care efectuează investițiile aparțin aceluiași grup. Precizăm că, pentru a aparține aceluiași grup, companiile trebuie să formeze o grupare de companii mamă și filiale care funcționează ca o singură</i></p>	15	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: eliminarea referințelor la proiectul unic de investiții.</p> <p>Alternativ, în situația în care referințele privind proiectul unic de investiții nu sunt eliminate, propunem modificarea textului cu scopul de a înlătura orice neclaritate, astfel:</p> <p><i>[...] Un beneficiar poate depune două sau mai multe proiecte pentru finanțare, iar dacă acestea reprezintă un proiect unic de investiții, nu se poate acorda mai mult de 15 milioane euro/proiect unic de investiție [...].</i></p>	<p>Această condiție restrictivă este specifică și de aplicabilitate strict ajutoarelor regionale pentru investiții prevăzute în cadrul art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014.</p> <p>În consecință, dispozițiile referitoare la conceptul de proiect unic de investiții sunt inaplicabile schemei de ajutor de stat instituită, în temeiul art. 41 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, prin Ordinul ministrului energiei nr. 281/30.03.2022, având în vedere că această schemă se referă la ajutoare privind investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile, nu la ajutoare regionale de investiții.</p> <p>De asemenea, sintagma “un beneficiar poate depune două sau mai multe proiecte pentru finanțare cu condiția ca acestea să nu fie un proiect unic de investiții” se află în contradicție cu cea de la finalul textului referitoare la grupul de companii ce nu poate primi mai mult de 15 milioane euro/proiect unic de investiții.</p>

	<p>entitate economică printr-o sursă comună de control. Prin urmare, un grup de companii poate aplica pentru 2 sau mai multe proiecte, dar trebuie să se analizeze dacă proiectele sunt dezvoltate în aceeași regiune de dezvoltare NUTS 3 și dacă lucrările se realizează în cadrul unei perioade de trei ani. În caz afirmativ, grupul nu poate primi mai mult de 15 milioane euro/proiect unic de investiție.”</p>			
7	<p>Ghidul Solicitantului menționează și face referire în mai multe secțiuni la Contractul de Finanțare încheiat între ME și beneficiari.</p> <p>Documentația aferentă apelului de proiecte, publicată în data de 30 martie 2022 pe site-ul Ministerului Energiei, nu conține și modelul Contractului de Finanțare.</p>	4	Vă rugăm să puneți la dispoziție Modelul Contractului de Finanțare	<p>OUG 124/2021 face referire la contractul de finanțare – act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros, de adeziune, comutativ și sinalagmatic, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării reformelor și/sau investițiilor prevăzute în cadrul PNRR, încheiat între coordonatorii de reforme și/sau investiții, respectiv responsabilii de implementarea investițiilor specifice locale și beneficiari pentru acordarea finanțării necesare implementării proiectului, pe durata stabilită și în conformitate cu obligațiile asumate, cuprinzând informațiile prevăzute în cadrul mecanismului de implementare și control din anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României;</p>
8	<p>În Ghidul Solicitantului la Capitolul 2.1 Eligibilitate Solicitantului se menționează printre altele că:</p> <p>f) <i>Solicitantul demonstrează capacitate de management de proiect, prin informații privind UIP/echipa de proiect.</i></p> <p>g) <i>Solicitantul demonstrează capacitate tehnică pentru susținerea activităților proiectului.</i></p> <p>Anexa 2.1 Grila de verificare a conformității administrative a ofertelor, prevede la Secțiunea <i>Eligibilitatea solicitantului</i> punctul 2, litera d) că</p> <p><i>Solicitantul, demonstrează capacitate de implementare (tehnică și administrativă)</i></p> <p><i>Se probează prin:</i></p> <p>➤ <i>Decizia privind înființarea UIP/echipei de proiect pentru solicitant și CV-urile membrilor UIP/ echipei de proiect și fișele de post, atât pentru personalul care va asigura managementul proiectului, cât și a celor care vor</i></p>	18 Anexa 2.1	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului și a Anexei 2.1 Grila de verificare a conformității administrative, astfel:</p> <p>Capacitatea de implementare se probează prin:</p> <p>➤ Decizia privind înființarea UIP/echipei de proiect pentru solicitant și CV-urile membrilor UIP/ echipei de proiect și fișele de post, atât pentru personalul care va asigura managementul proiectului, cât și a celor care vor asigura expertiza tehnică necesară derulării activităților proiectului; dacă posturile sunt vacante la depunerea ofertei, se prezintă doar fișele de post, urmând ca posturile vacante să fie ocupate până la contractare; pentru posturile ocupate se prezintă atât CV-urile, cât și fișele de post.</p>	<p>Pentru gestionarea mai eficientă a afacerilor în domeniul producției de energie solară este curentă practica de a realiza și opera investițiile în cadrul unei companii dedicate acestui scop (vehicul). Prin urmare nu se urmărește crearea unei structuri de personal specializat în cadrul companiei vehicul ci externalizarea serviciilor de operare și mentenanța către firme specializate în acest sens.</p> <p>Ghidul prevede faptul că managementul proiectului poate fi asigurat prin personalul propriu sau mixt (externalizat) dar nu este clar cum se face dovada expertizei în cazul în care la momentul depunerii ofertei, posturile din structura UIP vor fi vacante. Capacitatea tehnică și administrativă va putea fi demonstrată doar printr-o strategie de recrutare sau contractare, neputând dovedi expertiza concretă a unor persoane (fizice sau juridice) neangajate încă.</p>

	<i>asigura expertiza tehnică necesară derulării activităților proiectului; dacă posturile sunt vacante la depunerea ofertei, se prezintă doar fișele de post, urmând ca posturile vacante să fie ocupate până la contractare; pentru posturile ocupate se prezintă atât CV-urile, cât și fișele de post.</i>			
9	Ghidul Solicitantului definește la Art. 41 alin. 6 (b) costul investițional total al unei centrale clasice, poluante ca fiind: produsul dintre costul unitar de 820.000 euro/MW aferent unei centrale pe gaz, tip ciclu combinat avansat și aceeași putere instalată a centralei utilizând surse de energie regenerabilă, propuse spre instalare (puterea maximă de producere instalată în invertoare- conform întrebării/clarificării 24)	10	<p>Propunem modificarea formulei astfel: Produsul dintre costul unitar de 820.000 euro/MW aferent unei centrale pe gaz, tip ciclu combinat avansat și puterea instalată a unei centrale similare (puterea instalată la nivelul panourilor).</p> <p>De asemenea, propunem</p> <p>Introducerea unei limite maxime a valorii raportului dintre puterea instalată în panouri și puterea instalată în invertoare (de exemplu: 115% , această valoare fiind justificabilă economic și tehnic ca fiind mai profitabilă/eficientă decât raportul de 100%</p>	Parcurile care au o capacitate de producție în panouri ușor crescută (justificabilă tehnic) comparat cu capacitatea instalată a invertoarelor au o rată de rentabilitate îmbunătățită comparat cu scenariul în care acestea se află în paritate. Momentele în care se atinge capacitatea de producție maximă sunt rare în decursul unui an de producție, iar beneficiul pe care acestea le generează în momentele off-peak face investiția mai rentabilă. Folosind metoda de calcul actuală, solicitanții care optează pentru construcția unui parc mai eficient și bine dimensionat vor obține un punctaj mai mic comparativ cu solicitanții care vor veni cu parcuri dimensionate 1 la 1 (PV instalat – Putere invertoare). Se crează astfel premisa că solicitanții să vină cu proiecte ineficient dimensionate pentru a-și maximiza punctajul, și astfel șansa la finanțare.
11	Ghidul Solicitantului, Secțiunea 4.1.1, Verificarea administrativă și a eligibilității ofertelor prevede că: Numai ofertele eligibile (care îndeplinesc toate criteriile din Grila de verificare a conformității administrative a ofertei) sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, respectiv evaluarea tehnico-economică a ofertei, numai dacă proiectul nu este exclus, în conformitate cu prevederile din prezentul Ghid. La finalizarea procesului de verificare a conformității administrative a ofertei, solicitantul va fi notificat privind îndeplinirea sau neîndeplinirea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate	38	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: Secțiunea 4.1: Etapile parcurse de la depunerea ofertei până la semnarea contractului de finanțare sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evaluarea tehnico-economică (automatizat) • Publicare clasamentului după evaluarea tehnico-economică • verificarea administrativă și a eligibilității în ordinea clasamentului până la epuizarea bugetului alocat și a supracontractării • etapa precontractuală (depunerea documentelor aferente contractării, ulterior notificării de aprobare a proiectului) • semnarea contractului de finanțare 	<p>Pentru reducerea perioadei de contractare a ofertelor depuse este foarte important ca doar acele oferte care au șanse reale de a intra în procesul de contractare, respectiv ofertele care se încadrează în bugetul alocat, să intre în procesul de verificare a conformității administrative a ofertei.</p> <p>În acest sens, pentru urgentarea procesului de verificare și selecție, propunem automatizarea lui, în sensul în care punctarea și ierarhizarea ofertelor să fie făcută automat (criteriile din grila de evaluare sunt 100% obiective).</p> <p>Proceduri similare de evaluare sunt folosite pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Măsura 3 prin intermediul platformei IMMRECOVER. • HG 807 <p>Astfel, doar ofertele care se încadrează în bugetul alocat vor intra în etapa de evaluare a conformității administrative și de eligibilitate.</p> <p>Estimăm depunerea în cadrul acestui apel a peste 1.000 aplicații, situație în care procedura propusă acum în ghid ar conduce la o durată mult prea mare a procesului de evaluare care ar putea afecta radical posibilitatea finalizării implementării proiectelor selectate până în iunie 2024.</p>
12	Ghidul Solicitantului prevede la Secțiunea 2.1 Eligibilitatea Solicitantului, lit. b:	16	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: b) La depunerea ofertei solicitantul trebuie să aibă deja <i>activitatea privind producerea de energie electrică (corespunzătoare Diviziunii 35: „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă</i></p>	Pentru foarte mulți Solicitanți, aceste investiții presupun înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate (clasa CAEN 3511).

	<p>b) Solicitantul își desfășoară activitatea în sectorul producerii de energie electrică Se probează prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Certificatul constatator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului valabil la data depunerii Ofertei sau documente echivalente cu traducere autorizată.</i> <p>Se va lua în considerare codul CAEN al activității pentru care solicitantul intenționează să acceseze fonduri în cadrul PNRR (nu este obligatoriu ca acesta să fie codul activității principale a societății). Toate întreprinderile trebuie să aibă ca activitate înscrisă în Statutul societății, principală sau între altele, activitatea privind producerea de energie electrică (corespunzătoare Diviziunii 35: „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat”, clasa CAEN 3511 – Producția de energie electrică; aceasta se va dovedi prin certificatul constatator de la Registrul Comerțului.</p>		<p>și aer condiționat”, clasa CAEN 3511 – Producția de energie electrică înscrisă în obiectul de activitate (conform certificatului constatator ORC – Furnizare informații), indiferent dacă reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.</p> <p>c) Solicitantul își desfășoară activitatea în sectorul producerii de energie electrică Se probează prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Certificatul constatator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului valabil la data depunerii Ofertei sau documente echivalente cu traducere autorizată.</i> <p>Se va lua în considerare codul CAEN al activității pentru care solicitantul intenționează să acceseze fonduri în cadrul PNRR (nu este obligatoriu ca acesta să fie codul activității principale a societății). Toate întreprinderile trebuie să aibă ca activitate înscrisă în Statutul societății, principală sau între altele, activitatea privind producerea de energie electrică (corespunzătoare Diviziunii 35: „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat”, clasa CAEN 3511 – Producția de energie electrică; aceasta se va dovedi prin certificatul constatator de la Registrul Comerțului.</p> <p>Excepție de la condiția c): în cazul unei oferte care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate (clasa CAEN 3511) ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația de angajament) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru și/sau să autorizeze clasa CAEN 3511 vizată de investiție, la locul de implementare. Condiția b) de mai sus rămâne aplicabilă.</p>	<p>Ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja (prin declarația de angajament) ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru și/sau să autorizeze clasa CAEN 3511 vizată de investiție, la locul de implementare.</p>
13	<p>Ghidul Solicitantului prevede la Secțiunea 2.2, Eligibilitatea proiectului, lit. q:</p> <p>În situația în care panourile fotovoltaice/turbinele eoliene se instalează pe o clădire/teren care este grevată/grevat de ipotecă, aplicantul va depune, la contractarea proiectului, o scrisoare din partea instituției creditoare (banca) conform căreia aceasta se angajează că nu va executa clădirea/terenul respectivă/respectiv și investiția finanțată din PNRR pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la punerea proiectului în exploatare.</p>	22	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel:</p> <p>În situația în care panourile fotovoltaice/turbinele eoliene se instalează pe o clădire/teren care este grevată/grevat de ipotecă, aplicantul va depune, la contractarea proiectului, o scrisoare/ din partea instituției creditoare (banca) conform căreia aceasta se angajează că nu va executa clădirea/terenul respectivă/respectiv și investiția finanțată din PNRR pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la punerea proiectului în exploatare sau un acord prin care instituția creditoare (banca) își dă acordul pentru constituirea dreptului de suprafață/servitute și se angajează că nu își va extinde drepturile de ipotecă asupra construcțiilor și instalațiilor care fac parte din centrala electrică pe toată durata de construire, existență și funcționare proiectului.</p>	<p>Esența “ipotecii” este tocmai dreptul creditorului de a urmări imobilul și de a fi plătit cu prioritate față de ceilalți creditori din prețul acelui bun. Băncile nu vor accepta emiterea unei scrisori prin care timp de 5 ani rămân fără această garanție, chiar dacă prin investiție valoarea terenului va crește.</p> <p>Există situații în care dreptul de utilizare a terenului și/sau a clădirilor este asigurat printr-un contract de suprafață între proprietar și investitor (proprietarul proiectului) iar ipoteca este în sarcina proprietarului terenului/clădirilor iar banca poate emite doar acord în vederea investiției, fără a avea pretenții asupra imobilelor rezultate în urma investiției.</p>
14	<p>Ghidul prevede la Secțiunea 2.1 Eligibilitatea solicitantului, lit h):</p>	18	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel:</p> <p>Solicitarea scrisorii de confort angajantă doar în etapa de contractare.</p>	<p>Obținerea unei scrisori de confort angajantă este un proces laborios și de lungă durată ce presupune parcurgerea aceluiași pași ca și în cazul obținerii unui credit bancar. Pentru a analiza băncii este</p>

	Dacă solicitantul nu îndeplinește acest criteriu sau nu are un exercițiu financiar încheiat (este înființat în anul depunerii ofertei), trebuie să prezinte la depunere o scrisoare de confort angajantă emisă de o instituție bancară din România/alte state membre ale Uniunii Europene privind asigurarea unui credit care să acopere toată suma necesară pentru cofinanțarea proiectului și cheltuielilor neeligibile ale proiectului.		Acceptarea cash-ului colateral (dovedit prin extras de cont bancar) și a împrumuturilor intragroup și/sau de la acționari ca instrumente de probare a capacității financiare pentru susținerea implementării proiectului.	necesară valoarea investiției care va fi certă doar după finalizarea SF-ului. Mai mult, societățile care derulează investițiile pot face parte din grupuri de firme, care pot pune la dispoziție fondurile necesare investiției prin împrumuturi intragroup sau prin aportul asociaților.
16	Ghidul prevede la Secțiunea 1.4 Tipuri de solicitanți: Consumul propriu în cadrul societății sau grupului de societăți se referă la energia produsă și livrată local, fără a tranzita rețelele de transport și distribuție.	8	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: Consumul propriu în cadrul societății sau grupului de societăți se referă la energia produsă și livrată local, fără a tranzita rețelele de transport și distribuție, inclusiv dacă proiectul este dezvoltat, finanțat și deținut de o companie de proiect externă grupului/ o societate de servicii energetice de tip ESCO, cât timp proiectul este dezvoltat la locul de consum (conform definiției din Legea 123/2012 modificată prin OUG 143/2021) și consumatorul final beneficiază de energia produsă printr-un contract pe o perioadă de minim 8 ani cu compania de proiect/ESCO. În acest caz, compania de proiect ESCO trebuie să depună dovada amplasamentului proiectului la locul de consum și un pre-contract cu consumatorul final (iar contractul să fie prezentat înainte de semnarea Contractului de Finanțare încheiat între ME și beneficiar).	Majoritatea consumatorilor de energie electrică nu au cunoștințele, dorința sau resursele pentru a construi și opera o centrală electrică pentru autoconsum, chiar și cu sprijinul oferit prin Schema RES PNRR. Modificarea propusă ar permite accesarea Schemei RES PNRR de către un număr mai mare de proiecte și ar crește calitatea proiectelor propuse întrucât va încuraja firmele specializate în dezvoltarea de centrale electrice și servicii energetice să realizeze proiecte destinate consumului propriu consumatorilor finali.
17	Conform paragrafului 3.1.11 Analiza Cost Beneficiu, componentele analizei Cost-Beneficiu sunt: f) Analiza economică; g) Evaluarea riscurilor	31; 32	Atragem atenția că: <ul style="list-style-type: none"> în cadrul prevederilor Ghidului Specific, secțiunea 3.1.11 Analiza Cost Beneficiu, nu sunt prezentate detalii cu privire la componentele "analiză economică" și "evaluarea riscurilor" din cadrul analizei Cost-Beneficiu; în grila CAE este specificat că se vor urmări indicatorii analizei financiare, fără însă a se preciza impactul indicatorilor analizei economice în procesul de evaluare. 	
18	Ghidul Solicitantului, prevede la Secțiunea 2.2 Eligibilitatea proiectului, lit.q: ✓ Extras de carte funciară care să probeze că imobilele (teren și/sau clădiri) sunt libere de orice sarcini (în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului de proprietate, astfel încât proprietarul să poată realiza activitățile proiectului), că nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică, că nu fac obiectul	21	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: "Extras de carte funciară care să probeze că imobilele (teren și/sau clădiri) sunt libere de orice sarcini (în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului de proprietate, astfel încât proprietarul proiectului să poată realiza activitățile proiectului), că nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică, că nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun cu excepția situației în care sarcinile înscrise în cartea funciară sunt pentru societatea care se ocupă cu implementarea (beneficiarul) proiectului cu	În cazul în care se instituie o suprafață aceasta se va înscrie în CF la rubrica Sarcini, însă aceasta nu va împiedica în niciun fel implementarea și derularea proiectului. Nicio altă sarcină care este înscrisă în favoarea beneficiarului nu va împiedica realizarea proiectului, în sensul în care acesta nu se va executa pe el însuși.

	<i>revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun;”</i>		scopul îndeplinirii obiectivelor noii capacități de producere a energiei electrice.”	
19	Ghidul Solicitantului, prevede la Secțiunea 2.2 Eligibilitatea proiectului, lit.k: <i>k) Proiectul a fost aprobat de către solicitant în condițiile legislației aplicabile. Se probează prin: ✓ documentele de aprobare a proiectului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare (Hotărâre AGA/CA, alte documente similare), ceea ce implică și existența Certificatului de urbanism;</i>	20	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: k) Proiectul a fost aprobat de către solicitant în condițiile legislației aplicabile. Se probează prin: ✓ documentele de aprobare a proiectului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare (Hotărâre AGA/CA, alte documente similare) ✓ Certificatul de Urbanism pentru Planul Urbanistic Zonal (PUZ)” sau Certificat de Urbanism pentru autorizarea executării lucrărilor de construire în vederea îndeplinirii obiectivului proiectului.	
21	Anexa nr. 6_6.1 la Ghidul Specific_Măsura de investiții I.1 - MODEL DECLARAȚIE PRIVIND RESPECTAREA PRINCIPIULUI DNSH - Autoevaluarea privind respectarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (DNSH)	Anexa6_6.1	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: Această declarație să fie completată și depusă la semnarea contractului de finanțare.	Având în vedere că această declarație presupune existența Actului final de reglementare pentru protecția mediului, iar pentru transmiterea ofertei este suficientă doar dovada de depunere la autoritatea competentă a documentelor pentru obținerea actului de reglementare, precum și dovada referitoare la terenurile scoase din circuitul agricol-procedură care se face după aprobarea P.U.Z., propunem ca această declarație să fie completată și depusă la semnarea contractului de finanțare.
22	<i>Ghidul solicitantului prevede la Capitolul 3.1.12, următoarele:</i> Managementul de proiect poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizare). Personalul propriu al solicitantului implicat în managementul proiectului se va constitui în UIP, prin decizie a managerului solicitantului. Unitatea de implementare a proiectului va fi, prin urmare: ✓ Constituită din personalul propriu numit în componența UIP-ului/echipei de proiect, ce trebuie să îndeplinească funcțiile necesare implementării proiectului (management de proiect, financiar, achiziții, tehnic); aceste poziții trebuie ocupate la contractare. ✓ Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt	36	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului astfel: Managementul de proiect poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizare). Schema de personal a solicitantului (propriu, din grup sau externalizat) implicat în managementul proiectului se va constitui în UIP, prin decizie a managerului solicitantului. Unitatea de implementare a proiectului va fi, prin urmare: ✓ Constituită din personalul propriu sau din grup, numit în componența UIP-ului/echipei de proiect, ce trebuie să îndeplinească funcțiile necesare implementării proiectului (management de proiect, financiar, achiziții, tehnic); aceste poziții trebuie ocupate la contractare; personalul din grup poate fi alocat prin acte aditionale la CIM existente. Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt realizate activitățile aferente proiectului (tehnic, financiar, juridic, etc.).	În domeniul producției de energie solară este curentă practica de a realiza și opera investițiile în cadrul unei companii dedicate acestui scop (vehicul) pentru gestionarea cât mai eficientă a acestui tip de afacere. Prin urmare nu se urmărește crearea unei structuri de personal specializat în cadrul companiei vehicul ci externalizarea serviciilor de operare și mentenanță către firme specializate în acest sens. Ghidul prevede faptul că managementul proiectului poate fi asigurat prin personalul propriu sau mixt (externalizat) dar nu face referire la faptul că personalul poate face parte din grupul de firme sau din partea firmelor către care se externalizează.

	realizate activitățile aferente expertizei tehnice proiectului.			
23	<p>La capitolul 2.2. Eligibilitatea proiectului din Ghidul solicitantului</p> <p>Îndeplinirea condițiilor de natură <u>instituțională</u>, legală și financiară se probează cu aplicarea corespunzătoare de către Ministerul Energiei a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative</p> <p>La capitolul 3.1.11 Analiza Cost Beneficiu</p> <p>a) Prezentarea contextului</p> <p>La această secțiune, solicitanții vor trebui să furnizeze informații succinte și relevante cu privire la definirea contextului social, economic și <u>instituțional</u> în care proiectul va fi implementat [...]</p> <p>Grila de verificare a conformității administrative a ofertelor - Anexe privind documente suport specifice ofertei și alte anexe</p> <p>6. Analiza privind capacitatea instituțională a fost încărcată în platforma electronică?</p>		<p>Solicităm prezentarea structurii și informațiilor necesare ce trebuie incluse în analiza instituțională.</p>	<p>În cadrul documentației solicitate pentru accesarea finanțării din fonduri europene aferente PNRR nu sunt specificate cerințe și detalii referitoare la analiza instituțională. Având în vedere faptul că Solicitanții activează în mediul privat, sunt necesare clarificări cu privire la structura și informațiile necesare a fi incluse în cadrul acestei analize.</p>